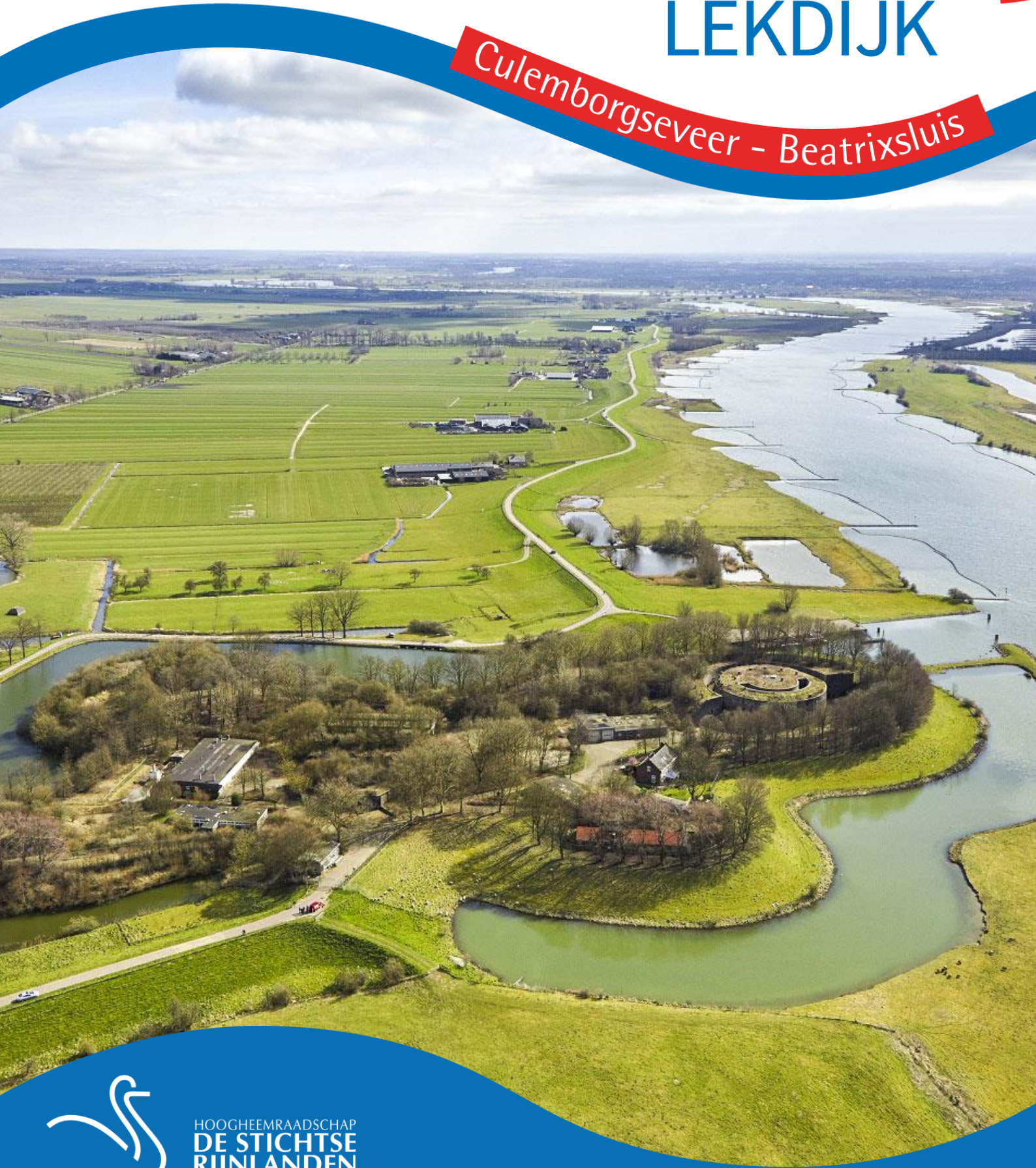

Reactienota bewonersavonden NKO

STERKE LEKDIJK

Culemborgseveer - Beatrixsluis

HOOGHEEMRAADSCHAP
DE STICHTSE
RIJNLANDEN

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Poldermolen 2
3994 DD Houten

030 634 57 00 T
sterkelekdijk@hdrs.nl E
hdrs.nl/sterkelekdijk W

STERKE LEKDIJK

Titel	Reactienota bewonersavonden NKO
Kenmerk	DM #1697277
Versienummer	5.0
Datum	03-12-2020
Projectnaam	Dijkversterking Culemborgse Veer – Beatrixsluizen
Opsteller	Jantien van der Vet

Inhoud

Samenvatting	4
1 Opzet bewonersbijeenkomsten	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Programma	6
1.2.1 Digitale avonden	6
1.2.2 Fysieke avond	7
2 Digitale bewonersavonden	8
2.1 Algemeen	8
2.2 Kansrijke oplossingen	8
2.3 Overige reacties	9
3 Fysieke bewonersavond	11
3.1 Algemeen	11
3.2 Reacties kansrijke oplossingen	11
3.3 Overige reacties	11
4 Vervolg	13
4.1 Verwerken van reacties	13
4.2 Participatiestrategie	13

Samenvatting

Voor Sterke Lekdijk – Culemborgse Veer – Beatrixsluis zijn eind augustus, begin september drie bewonersbijeenkomsten gehouden. Hier werden de drie kansrijke oplossingen gepresenteerd die ook opgenomen zijn in de Nota Kansrijke Oplossingen. Bewoners konden aangeven wat zij van de verschillende oplossingen vonden, welke elementen hun aanspraken of juist niet en waar HDSR rekening mee moet houden.

Datum	Vorm	Opkomst
27 augustus 2020	Online bijeenkomst	5
1 september 2020	Online bijeenkomst	10
2 september 2020	Fysieke bijeenkomst	35

Over het algemeen waren de reacties op de verschillende kansrijke oplossingen als volgt:

Kansrijke oplossing en omschrijving	Reacties
<p><i>1: Dijk als behouder</i> Versterking vindt plaats dmv constructies. Geen extra meekoppelkansen.</p>	<p>Positief, want lijkt het meeste op de huidige situatie en geeft het minste ruimtebeslag richting woningen. Er worden wel wat vragen gesteld over overlast bij het plaatsen van damwanden (naar aanleiding van de dijkversterking bij Vianen, waar de verzaamheden zijn stilgelegd vanwege trillingshinder).</p>
<p><i>2: Dijk door recreatie- en rustgebied</i> Versterking door middel van binnendijkse bermen. Versterking elementen Nieuwe Hollandse Waterlinie. Intensievere recreatie rond 't Waal en Fort Honswijk. Wegverbreding vanaf het westen richting Fort Honswijk.</p>	<p>Minst positief. Men is bang voor drukte in het gebied met daardoor een verminderde verkeersveiligheid. Vooral de wegverbreding wordt gezien als negatief (verwachting is dat mensen harder gaan rijden).</p>
<p><i>3: Ecologische en duurzame dijk</i> Versterking door een combinatie van buitendijkse kleinkassingen en binnendijkse bermen, gebruik van gebiedseigen grond. Realisatie van nieuwe natuur en verbinden van bestaande natuur.</p>	<p>Positief over de koppeling met natuur en rust in het gebied. Minder positief over het ruimtebeslag binnendijs. Oproep om bij deze oplossing goed rekening te houden met inpassing van woningen en grondeigendom.</p>

De volgende thema's kwamen verder aan de orde:

- Verkeersveiligheid: wordt nu al als slecht ervaren voor met name langzaam verkeer. Wegverbreding wordt gezien als een verslechtering. De huidige staat van de wegbermen wordt ervaren als slecht.
- Recreatie: met name gezien als negatief als dit leidt tot een toename van gemotoriseerd verkeer (auto's en met name motoren). Geen moeite met wandelaars en fietsers.

- Grondbeleid waterschap: veel concrete vragen over het verwervingsbeleid. Deze worden opgevolgd in keukentafelgesprekken.
- Binnendijks versterken: graag meer inzicht in het ruimtebeslag en maatwerk ter plaatse van woningen.
- Participatie: er is een significant aantal bewoners dat meer betrokken wil worden bij het proces, bijv. meedenken met het ontwerp. Het waterschap gaat op zoek naar manieren om deze bewoners meer te betrekken.

1 Opzet bewonersbijeenkomsten

1.1 Algemeen

Sterke Lekdijk CUB heeft aan het einde van de zomer 2020 drie bewonersbijeenkomsten georganiseerd:

- Donderdag 27 augustus 2020: digitale bewonersavond
- Dinsdag 1 september 2020: digitale bewonersavond
- Woensdag 2 september 2020: fysieke bewonersbijeenkomst op Fort Honswijk

Er is gekozen voor deze verschillende vormen vanwege de coronamaatregelen. Bij de fysieke bijeenkomst is rekening gehouden met de richtlijnen van het RIVM.

1.2 Programma

Het doel van de bijeenkomsten was om de drie kansrijke oplossingen te presenteren aan bewoners die opgenomen zijn in de Nota Kansrijke Oplossingen. Bewoners konden aangeven wat zij van de verschillende oplossingen vonden, welke elementen hun aanspraken of juist niet en waar HDSR rekening mee moet houden.

Als eerste is tijdens de avonden het proces toegelicht: we bevinden ons nu in de verkenningsfase, waarbij we van grof naar fijn werken. We zijn breed begonnen, met informatie van bewoners, gebiedspartners en andere belanghebbenden. Die informatie is gebundeld in de Nota van Uitgangspunten. Met alle informatie hebben we gewerkt aan mogelijke oplossingen, dat waren er zes, die verder onderzocht zijn, waarbij we drie kansrijke oplossingen hebben overgehouden. Uiteindelijk werken we toe naar één voorkeursalternatief. Het voorkeursalternatief wordt hoogstwaarschijnlijk een samenstelling van onderdelen van de drie kansrijke oplossingen. Het kaartmateriaal wat de bewoners te zien krijgen, schetst ontwikkelrichtingen op hoofdlijnen: we werken van grof naar fijn dus er is nog geen detailinformatie op perceelniveau. Ook de veiligheidsopgave moet nog verder uitgewerkt worden. Daarna zijn de drie kaarten van de kansrijke oplossingen toegelicht, in combinatie met de Meekoppelkansenkaart.

Tijdens beide bijeenkomsten (fysiek en digitaal) is dezelfde informatie gepresenteerd. Deze informatie is terug te vinden op onze website.

Er waren bij beide avonden collega's aanwezig voor het beantwoorden van vragen over onderwerpen die geen onderdeel zijn van het project, maar dat wel raken, zoals bijvoorbeeld de grondstrategie, en de meekoppelkansen van het verbreden van de weg vanuit het westen tot aan Fort Honswijk. Voor dit laatste onderwerp was een vertegenwoordiger van de gemeente Houten aanwezig. Daarnaast was er een vertegenwoordiger van de Provincie Utrecht aanwezig voor het toelichten van meekoppelkansen. Het gaat hierbij om meekoppelkansen van de samenwerkingspartners van het waterschap: Rijkswaterstaat, de Provincie Utrecht, gemeente Houten en gemeente Nieuwegein.

1.2.1 Digitale avonden

Bij de digitale avonden is gebruik gemaakt van een powerpoint presentatie. Deze is toegevoegd in Bijlage 1. Bewoners konden hun vragen stellen in de chat, daarnaast is in de presentatie tijd ingeruimd voor online interactie door middel van een mentimeter. Na afloop van de presentatie was er ruimte voor vragen /

een gesprek. In totaal duurde een digitale sessie een uur; mensen konden zich inschrijven voor een tijdslot.

Figuur 1.1. Digitale bewonersavond

1.2.2 Fysieke avond

De fysieke avond is covid proof georganiseerd, met inachtneming van de RIVM richtlijnen die op dat moment van toepassing waren. Bij de fysieke avond konden mensen zich inschrijven voor een tijdslot van een uur voor een bezoek aan Fort Honswijk. Bezoekers volgden ter plaatse een looproute, langs informatieborden van de drie kansrijke oplossingen en de meekoppelkansenkaart. Zij hadden daar de mogelijkheid om in gesprek te gaan met teamleden die de kaarten toelichtten. Ook is er foldermateriaal meegegeven om alle informatie thuis nog eens rustig na te kunnen lezen. Deze flyers zijn toegevoegd in bijlage 2. Bezoekers konden mondeling hun reactie geven, door middel van het invullen van een formulier, en door post-its achter te laten op de borden van de kansrijke oplossingen.

Figuur 1.2. Fysieke avond op Fort Honswijk

2 Digitale bewonersavonden

2.1 Algemeen

- 27 augustus: 5 deelnemers
- 1 september: 10 deelnemers

2.2 Kansrijke oplossingen

Tijdens de avonden konden de deelnemers aangeven welke kansrijke oplossing hen het meeste aansprak. Zij konden daarbij 100 punten verdelen over de drie verschillende oplossingen – niet stemmen voor slechts één oplossing; het voorkeursalternatief wordt immers ook een combinatie van verschillende elementen.

Deze kansrijke oplossing spreekt mij het meeste aan:

Mentimeter

Figuur 2.1. Bewonersavond 27 augustus

Deze kansrijke oplossing spreekt mij het meeste aan:

Mentimeter

10

Figuur 2.2. Bewonersavond 1 september

Toelichting van de deelnemers op de varianten die zij de meeste punten hadden toebedeeld:

- Het gebied moet rustig blijven. Natuurontwikkeling past daarbij.
- Als je met een dijkversterking aan de gang gaat, is het zonde om niets van de omgeving (zoals bijv. natuurontwikkeling of recreatie) mee te nemen.
- De ecologische waarde rondom de dijk is zo hoog, dat de dijkversterking daarbij aan moet sluiten.
- Ik zie het Eiland van Schalkwijk als natuurgebied voor de wijdere omgeving. Recreatie kan daarbij passen, maar dan moet je wel zorgen dat het niet teveel wordt.
- Iedereen zou zich meer op duurzaamheid moeten richten; dat geldt bij een dijkversterking ook.
- Liefst verandert er zo min mogelijk in mijn directe omgeving of op mijn perceel; ik kies daarom voor behoud. *(NB: In deze fase, de verkenningsfase, kijkt het waterschap naar het algemeen belang, en nog niet naar individuele percelen. De verfijning van het ontwerp volgt in de planuitwerkkingsfase.)*

2.3 Overige reacties

De volgende thema's zijn aan bod gekomen, zowel bij de mentimeter als in het gesprek met bewoners:

- Participatie in het proces

Aangegeven werd dat men graag betrokken wilde worden in het verdere proces van de dijkversterking. Dat begint met goed informeren via verschillende kanalen, zoals brieven aan dijkbewoners, een email nieuwsbrief, en bijeenkomsten aankondigen in de lokale pers. Daarnaast zijn er meerdere bewoners die graag actiever betrokken willen worden in het ontwerpproces. Hiervan zijn de namen genoteerd zodat HDSR nog separaat contact met deze mensen op kan nemen.

- Aandacht voor natuur en duurzaamheid

Een aantal deelnemers heeft aangegeven de dijkversterking als een goede kans te zien om natuurwaarden te versterken en/of meer te doen met duurzaamheid tijdens de werkzaamheden.

- Verkeershinder en verkeersveiligheid

Bewoners geven aan dat voor hun gevoel de dijk nu al onveilig is voor langzaam verkeer. Hierbij is aangegeven dat HDSR samen met gemeenten een mobiliteitsvisie heeft opgesteld voor de gehele Lekdijk. Hierin is aangegeven dat langzaam verkeer prioriteit krijgt. De precieze weginrichting is nog niet vastgesteld. Bewoners geven daarnaast hun zorgen aan in relatie tot de breedte van de weg: zij zien graag een weginrichting die tot een hogere verkeersveiligheid leidt.

Als het gaat om hinder, geven sommige bewoners aan dat zij het liefst motoren geweerd zien van de dijk.

- Intensivering recreatie

Bewoners zijn over het algemeen minder positief over een mogelijke intensivering van recreatie; er wordt gevreesd dat dit tot meer gemotoriseerd verkeer leidt, en mogelijk ook tot parkeeroverlast. Wandel- en fietsrecreatie wordt gezien als een positieve aanvulling in het gebied.

- Veiligheid tijdens de bouw

Naar aanleiding van het nieuws in Vianen, waar de dijkversterking tijdelijk is stilgelegd vanwege trillingshinder, komt ook de veiligheid tijdens de bouw aan bod. HDSR heeft aangegeven dat we de precieze toedracht in Vianen niet weten, maar dat we dit soort issues wel zorgvuldig mee moeten nemen zodra bekend is op welke manier we de dijkversterking gaan realiseren. Veiligheid staat voorop.

Bewoners zullen er wel wat van merken als de dijkversterking in uitvoering is. We proberen het te beperken, maar er zal zeker enige vorm van overlast zijn.

- Grondeigendom en grondbeslag

Bewoners willen graag weten welke gevolgen de drie kansrijke oplossingen precies hebben voor hun perceel of hun woning. Er is toegelicht dat de veiligheidsopgave nog verder uitgewerkt moeten worden, en daarnaast weten we in deze fase nog niet wat er op perceelniveau moet gebeuren. Niet iedereen is daarvoor gerustgesteld, omdat er op de kaarten op sommige stukken wel bermen worden aangegeven, en andere niet. Met een enkeling die aangegeven heeft daar behoefte aan te hebben, wordt daarom persoonlijk contact opgenomen om de eigen situatie wat meer in detail te bespreken.

Daarnaast zijn er ook vragen gesteld over het grondbeleid van het waterschap. Meer informatie over het grondbeleid is terug te vinden op de projectpagina van Sterke Lekdijk, op de website van het waterschap.

3 Fysieke bewonersavond

3.1 Algemeen

De fysieke bijeenkomst vond plaats op Fort Honswijk, op 2 september. Bezoekers dienden zich vooraf op te geven voor een tijdslot: er waren in totaal 35 bezoekers. Bezoekers zijn over het algemeen geruime tijd in gesprek geweest met projectteamleden; de mogelijkheid om fysiek in gesprek te gaan werd zeer gewaardeerd.

Bewoners konden hun reactie geven in een formulier, door middel van post-its op de informatieborden, en in het gesprek zelf. Er zijn ter plekke weinig formulieren ingevuld: mensen willen de informatie graag nog even laten bezinken thuis en geven aan hun reactie naar het waterschap te willen mailen.

3.2 Reacties kansrijke oplossingen

Op de drie kansrijke oplossingen zijn de volgende reacties teruggekomen:

Oplossing 1: Dijk als behouder en versterker van de bestaande situatie

- Positief, want in deze oplossing verandert het minst en het ruimtebeslag blijft ongewijzigd
- Wel enige zorg voor trillingshinder bij het plaatsen van damwanden (ivm gebeurtenis in Vianen)

Oplossing 2: Dijk door recreatie- en rustgebied

- Niet positief: angst voor drukte in het gebied en toenemend verkeer
- Op het gebied van recreatie wil men geen functies die extra gemotoriseerd verkeer aantrekken (auto's, motoren). Wandelen en fietsen wordt over het algemeen niet ervaren als hinderlijk.
- Breedte van de weg wordt door de bewoners gezien als een aandachtspunt. Men verwacht dat een bredere weg zal leiden tot hogere snelheden onder sommige weggebruikers.
- Hogere bermen binnendijs worden gezien als minder gewenst.

Oplossing 3: Duurzame en ecologische dijk

- Positief, want het zou een gemiste kans zijn om ecologie niet mee te nemen. Past ook bij het karakter van het gebied.
- Duurzaamheid wordt gezien als een pluspunt.

Minder positief: pipingbermen binnendijs zorgen voor onrust bij een aantal bewoners: wat gebeurt er met hun huis en perceel? Maatwerk is noodzakelijk.

NB: In deze fase, de verkenningsfase, kijkt het waterschap naar het algemeen belang, en nog niet naar individuele percelen. De verfijning van het ontwerp volgt in de planuitwerkingsfase.

3.3 Overige reacties

Naast de drie kansrijke oplossingen kwamen de volgende thema's aan bod.

- Veiligheidsopgave: bezoekers willen graag weten waar de dijk precies versterkt moet worden. Uit de kaarten van de verschillende opties is af te leiden dat er op sommige stukken niets hoeft te gebeuren. Klopt dat? Het klopt inderdaad dat er op sommige delen van de dijk geen versterking plaats hoeft te vinden, op basis van de gepresenteerde veiligheidsopgave. Het kaartmateriaal dat nu gedeeld is, is gebaseerd op gegevens van juli 2020. Er vindt eind 2020 een update op de veiligheidsopgave plaats.

- Grondverwerving vanuit het waterschap: een aantal van de bewoners is specifiek in gesprek gegaan met de coördinator grondzaken van HDSR over de grondverwervingsstrategie en hun persoonlijke situatie. Met een aantal van deze mensen wordt een keukentafelgesprek ingepland om dieper op specifieke vragen in te gaan.
- Participatie: bezoekers zijn blij met de fysieke bijeenkomst en vinden een online bijeenkomst minder geschikt door de hoge informatiedichtheid. Een aantal mensen wil actiever betrokken worden in het vervolgproces.
- Landbouw: talud graag beter geschikt maken voor agrarisch gebruik (bijv. flauwer maken). Daarnaast het verzoek om de weg ten oosten van Fort Honswijk goed bereikbaar te blijven houden tijdens de uitvoering, in verband met de agrarische bedrijven die zich aan dit stuk bevinden.
- Beter onderhoud voor de wegbermen is noodzakelijk
- Waterscooters: een aantal mensen ervaart geluidsoverlast van waterscooters en jetski's op de Lek.

4 Vervolg

4.1 Verwerken van reacties

De reacties van bewoners worden op verschillende manieren verwerkt:

1. Meenemen naar het voorkeursalternatief

Om het voorkeursalternatief samen te stellen wordt onder andere gekeken naar de haalbaarheid en de effecten op de omgeving van verschillende bouwstenen of meekoppelkansen. Het afwegingsproces van de meekoppelkansen is terug te vinden in de Nota van Uitgangspunten. Indien bewoners bepaalde meekoppelkansen als negatief beschouwen, heeft dat gevolgen voor de haalbaarheid van een dergelijke meekoppelkans.

2. Opnemen als klanteis

Als bewoners wensen hebben ingediend (bijvoorbeeld: een plek voor voetgangers om de weg over te steken tussen Tull en 't Waal en het recreatiegebied), worden deze opgenomen in het klanteisendossier. Per fase wordt bekeken of de wens mee kan worden genomen in de dijkversterking. Dit wordt teruggekoppeld aan de indiener van de eis (de bewoner).

4.2 Participatiestrategie

Het projectteam neemt op gezette tijden de participatiestrategie onder de loep : past deze nog bij de huidige fase en voldoet deze nog aan de wensen van de omgeving? Tijdens deze drie avonden hebben bewoners regelmatig feedback gegeven op het verloop van de participatie zelf; daarnaast is dit voor het project de eerste keer geweest dat participatie heeft plaatsgevonden terwijl coronamaatregelen van kracht zijn.

Voorlopig vinden alle vormen van participatie vanwege corona nog digitaal plaats. Het waterschap denkt al wel na over wat er in de toekomst mogelijk en wenselijk is. Voor het vervolg kunnen we de volgende lessen meenemen:

- De bewoners geven over het algemeen de voorkeur aan een fysieke avond boven een digitale avond. Voor de fysieke avond waren significant meer inschrijvingen, en op de avond zelf is aangegeven dat het persoonlijk gesprek erg gewaardeerd werd.
- De digitale avonden waren ook waardevol, maar hier is gezien de vorm en tijd minder ruimte voor uitgebreide gesprekken. Het ophalen van reacties wordt daarbij wel goed in gang gezet door het gebruiken van de mentimeter.
- Bewoners geven aan dat de avonden een hoge informatiedichtheid kennen. Dit geldt voor de digitale avond nog meer dan de fysieke avond; het wordt daardoor moeilijk voor bewoners om gelijk te reageren op wat zij op kaart zien. Voor de digitale avond is het een vereiste dat kaartmateriaal vooraf gedeeld wordt. Bij de fysieke avond zijn flyers uitgedeeld (zie bijlage 2), veel mensen willen die nog rustig thuis bekijken voordat zij hun reactie geven.
- Tijdens de fysieke avond waren er veel vragen over de grondstrategie. Dit wordt opgevolgd met keukentafelgesprekken, maar mogelijk is er ook behoefte aan een inloopspreekuur, of een andere gelegenheid waarbij vragen gesteld kunnen worden.

- Een significant aantal bewoners heeft aangegeven nauwer betrokken te willen worden bij het proces. Wellicht zouden deze een andere manier betrokken kunnen worden bij het ontwerp; HDSR denkt nog na over een geschikte vorm.